

DECYZJA KOMISJI (UE) 2023/375**z dnia 16 lutego 2023 r.****w sprawie zwolnienia z należności celnych przywozowych i z VAT w odniesieniu do towarów przywiezionych na Litwę w latach 2021 i 2022 w celu stawienia czoła kryzysowi migracyjnemu***(notyfikowana jako dokument nr C(2023) 1032)***(Jedynie tekst w języku litewskim jest autentyczny)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 2009/132/WE z dnia 19 października 2009 r. określającą zakres stosowania art. 143 lit. b) i c) dyrektywy 2006/112/WE w odniesieniu do zwolnienia z podatku od wartości dodanej przy ostatecznym imporcie niektórych towarów ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 53, akapit pierwszy,uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych ⁽²⁾, w szczególności jego art. 76 akapit pierwszy,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W czerwcu 2021 r. zaczęła wzrastać liczba obywateli państw trzecich i bezpieczeństwa przekraczających w sposób niedozwolony granicę między Litwą a Białorusią. Było to spowodowane lekceważeniem prawa międzynarodowego, praw podstawowych i praw człowieka oraz instrumentalizacją migrantów przez reżim białoruski, co miało ogromne oddziaływanie na sąsiedni kraj Litwę i stwarzało silną presję i wyjątkowe wyzwania, jeśli chodzi o ochronę granic oraz przyjmowanie i zakwaterowanie obywateli państw trzecich i bezpieczeństwa. Do sierpnia 2021 r. odnotowano ponad 55 razy więcej osób, które w sposób niedozwolony przekroczyły granicę Litwy z Białorusią, niż w ciągu całego 2020 r. Wzrost liczby obywateli państw trzecich i bezpieczeństwa przekraczających w sposób niedozwolony granicę między Litwą a Białorusią skłonił Litwę do ogłoszenia w dniu 2 lipca 2021 r. ogólnokrajowego stanu wyjątkowego.
- (2) W dniu 15 lipca 2021 r. Litwa wystąpiła o pomoc zgodnie z art. 15 ust. 1 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE ⁽³⁾ w związku z sytuacją kryzysową. 19 państw członkowskich i państwo trzecie uczestniczące w Unijnym Mechanizmie Ochrony Ludności odpowiedziało na wniosek Litwy o pomoc. Oferowana pomoc polegała na zapewnieniu systemów ogrzewania i klimatyzatorów, łóżek kempingowych, generatorów prądu, kontenerów (mieszkalnych i sanitarnych), namiotów i odpowiednich podłóg, zestawów oświetleniowych, stołów, krzeseł, koców, poduszek, śpiworów, materacy, schowków, namiotów magazynowych, racji żywnościowych i innego wsparcia rzeczowego.
- (3) W dniu 13 października 2021 r. Litwa złożyła wniosek, zmieniony 15 kwietnia 2022 r. i 6 czerwca 2022 r., o przyznanie zwolnienia z należności celnych przywozowych i z podatku od wartości dodanej (VAT) w odniesieniu do towarów przywożonych na Litwę, które mają być nieodpłatnie dystrybuowane lub udostępniane na rzecz obywateli państw trzecich i bezpieczeństwa, którzy w sposób niedozwolony przekroczyli granicę między Litwą a Białorusią, a także osób ubiegających się o ochronę międzynarodową.

⁽¹⁾ Dz.U. L 292 z 10.11.2009, s. 5.⁽²⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2009, s. 23.⁽³⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 924).

- (4) Do czasu ogłoszenia decyzji Komisji Litwa zezwoliła na zawieszenie należności celnych przywózowych należnych od towarów, o którym mowa w art. 76 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 1186/2009, oraz na zawieszenie opodatkowania VAT należnego od towarów, o którym mowa w art. 53 akapit drugi dyrektywy 2009/132/WE.
- (5) Litwa potwierdziła, że pierwszy przywóz towarów, które miały być nieodpłatnie dystrybuowane lub udostępniane na rzecz obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy w sposób niedozwolony przekroczyli granicę między Litwą a Białorusią, a także osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, miał miejsce dnia 12 sierpnia 2021 r.
- (6) Litwa poinformowała Komisję, że towary zostały przywiezione w celu dopuszczenia do obrotu przez Państwową Straż Graniczną Litwy oraz że nieodpłatne dystrybuowanie lub udostępnianie przywożonych towarów na rzecz obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy w sposób niedozwolony przekroczyli granicę między Litwą a Białorusią, a także osób ubiegających się o ochronę międzynarodową zostało przeprowadzone przez wyznaczone organizacje państwowe.
- (7) Kryzys humanitarny wymagający pilnej pomocy ze strony innych państw członkowskich i państw trzecich w celu ochrony dużej liczby obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy w sposób niedozwolony przekroczyli granicę między Litwą a Białorusią, a także osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, zwłaszcza jesienią i zimą, oraz wyjątkowe wyzwania wynikające z tego kryzysu dla Litwy stanowią katastrofę w rozumieniu rozdziału XVII sekcja C rozporządzenia (WE) nr 1186/2009 oraz tytułu VIII rozdział 4 dyrektywy 2009/132/WE.
- (8) Należy zatem przyznać Litwie zwolnienie z należności celnych przywózowych pobieranych od towarów przywożonych do celów określonych w art. 74 rozporządzenia (WE) nr 1186/2009 oraz zwolnienie z VAT należnego od towarów importowanych do celów określonych w art. 51 dyrektywy 2009/132/WE.
- (9) W celu monitorowania przywozu, w odniesieniu do którego przyznano zwolnienie z należności celnych i z VAT, i w celu zapewnienia prawidłowego stosowania tego środka, biorąc pod uwagę, że od 24 lutego 2022 r. zastosowanie ma inny podobny środek, a mianowicie decyzja Komisji (UE) 2022/1108 ⁽⁴⁾, należy zobowiązać Litwę do poinformowania Komisji o charakterze i ilości towarów zwolnionych z należności celnych przywózowych i z VAT przeznaczonych do nieodpłatnej dystrybucji lub nieodpłatnego udostępniania na rzecz obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy w sposób niedozwolony przekroczyli granicę między Litwą a Białorusią, a także osób ubiegających się o ochronę międzynarodową oraz do poinformowania jej o środkach podjętych w celu zapobieżenia wykorzystaniu tych towarów do celów innych niż na korzyść takich osób.
- (10) Aby zapewnić zgodność z warunkami określonymi w niniejszej decyzji, zapobiegać nieprawidłowościom oraz chronić interesy finansowe Unii i państw członkowskich, Litwa powinna w terminie określonym w niniejszej decyzji przedstawić Komisji sprawozdanie na temat środków zarządzania ryzykiem i odpowiednich środków kontroli celnej stosowanych zgodnie z art. 46 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ⁽⁵⁾ w odniesieniu do dopuszczenia do obrotu i wykorzystania towarów, w odniesieniu do których przyznano zwolnienie z należności celnych lub zwolnienie z VAT.
- (11) Biorąc pod uwagę wyjątkowe wyzwania, przed którymi stoi Litwa, należy przyznać zarówno zwolnienie z należności celnych przywózowych, jak i zwolnienie z VAT w odniesieniu do przywozu dokonanego na Litwę w okresie od 12 sierpnia 2021 r. do 31 lipca 2022 r., o co wystąpiła z wnioskiem Litwa 6 czerwca 2022 r.
- (12) 25 listopada 2022 r. przeprowadzono konsultacje z państwami członkowskimi zgodnie z art. 76 akapit pierwszy rozporządzenia (WE) nr 1186/2009 i art. 53 akapit pierwszy dyrektywy 2009/132/WE,

⁽⁴⁾ Decyzja Komisji (UE) 2022/1108 z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie zwolnienia przywozu z należności celnych przywózowych i z VAT w odniesieniu do towarów, które mają być dystrybuowane lub nieodpłatnie udostępniane na rzecz osób uciekających przed wojną w Ukrainie oraz osób potrzebujących w Ukrainie (Dz.U. L 178 z 5.7.2022, s. 57).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Towary przywożone w celu dopuszczenia do obrotu przez Państwową Straż Graniczną Litwy zwalnia się z należności celnych przywozowych w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1186/2009 oraz z podatku od wartości dodanej (VAT) od importu w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2009/132/WE, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) towary przeznaczone są do jednego z następujących zastosowań:
 - (i) nieodpłatna dystrybucja przez wyznaczone organizacje państwowe na rzecz obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy w sposób niedozwolony przekroczyli granicę między Litwą a Białorusią, a także osób ubiegających się o ochronę międzynarodową;
 - (ii) nieodpłatne udostępnianie obywatelom państw trzecich i bezpaństwowcom, którzy w sposób niedozwolony przekroczyli granicę między Litwą a Białorusią, a także osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową przez wyznaczone organizacje państwowe, pod warunkiem że towary pozostają własnością tych organizacji;
- b) towary spełniają wymogi określone w art. 75, 78, 79 i 80 rozporządzenia (WE) nr 1186/2009 oraz w art. 52, 55, 56 i 57 dyrektywy 2009/132/WE.

Artykuł 2

Najpóźniej do dnia 1 marca 2023 r. Litwa przekazuje Komisji następujące informacje:

- a) skonsolidowane informacje na temat towarów zwolnionych z należności celnych przywozowych i z VAT zgodnie z art. 1:
 - (i) numer zgłoszenia celnego;
 - (ii) data przyjęcia;
 - (iii) kod Nomenklatury scalonej;
 - (iv) kod Zintegrowanej Taryfy Wspólnot Europejskich;
 - (v) masa netto;
 - (vi) uzupełniająca jednostka miary, w stosownych przypadkach;
 - (vii) wartość towarów;
 - (viii) stawka celna;
 - (ix) stawka VAT;
 - (x) kwota niepobranych należności celnych i VAT;
 - (xi) pochodzenie towarów;
 - (xii) nazwy organizacji, o których mowa w art. 1 lit. a) pkt (ii), w odniesieniu do towarów udostępnianych obywatelom państw trzecich i bezpaństwowcom, którzy w sposób niedozwolony przekroczyli granicę między Litwą a Białorusią, a także osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową;
- b) wykaz wyznaczonych organizacji państwowych odpowiedzialnych za dystrybucję i udostępnianie towarów objętych zwolnieniem z ceł i z VAT na rzecz obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy w sposób niedozwolony przekroczyli granicę między Litwą a Białorusią, a także osób ubiegających się o ochronę międzynarodową;
- c) informacje na temat środków stosowanych w celu zapewnienia zgodności z art. 78, 79 i 80 rozporządzenia (WE) nr 1186/2009 i z art. 55, 56 i 57 dyrektywy 2009/132/WE;
- d) informacje na temat środków zarządzania ryzykiem i, w stosownych przypadkach, środków kontroli celnej wprowadzonych przez Litwę na podstawie art. 46 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do towarów objętych zakresem niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Art. 1 stosuje się do przywozu towarów na Litwę dokonanego w okresie od 12 sierpnia 2021 r. do 31 lipca 2022 r.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Litewskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 12 sierpnia 2021 r.

Sporządzono w Brukseli dnia 16 lutego 2023 r.

W imieniu Komisji
Paolo GENTILONI
Członek Komisji
